

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОМЕРЦІЙНА ЛОГІСТИКА"
для студентів спеціалізації "Логістика"
всіх форм навчання

Харків. Вид. ХНЕУ, 2010

Затверджено на засіданні кафедри логістики.
Протокол № 7 від 12.02.2010 р.

P78 Робоча програма навчальної дисципліни "Комерційна логістика" для студентів спеціалізації "Логістика" всіх форм навчання / укл. О. В. Авраменко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 40 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами, вміщено плани лекцій і практичних (семінарських) занять, матеріал щодо виконання самостійної роботи, контрольні запитання, методичні рекомендації та оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціалізації "Логістика".

Вступ

Навчальна дисципліна "Комерційна логістика" належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін за напрямом підготовки "Менеджмент" зі спеціалізації "Логістика".

Мета навчальної дисципліни: забезпечення достатнього рівня компетенцій майбутніх спеціалістів у науковому обґрунтуванні та прийнятті оптимальних управлінських рішень з логістики із використанням сучасних інформаційних технологій.

Основними завданнями, що вирішуються у процесі викладання дисципліни, є:

оволодіння основними положеннями, категоріями й закономірностями логістики, як сучасного наукового напрямку, головних підходів до формування комплексної програми підвищення конкурентоспроможності фірми з точки зору логістики як нової парадигми підприємницької діяльності;

одержання навичок використання логістичного підходу до управління бізнес-процесом у різних сферах економіки;

формування вмінь оперативного і стратегічного управління закупівельною діяльністю торгівельного підприємства;

оволодіння навичками прийняття оптимальних рішень щодо якісного сервісного обслуговування споживачів;

формування вмінь щодо системного пов'язування закупівлі товарів з їх збутом та з урахуванням транспортного і складського забезпечення торгівельного підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення концептуальних засад комерційної логістики, основних принципів ефективного використання логістики в комерційній практиці підприємств, дослідження особливостей розвитку функціональних областей комерційної логістики та формування інформаційного забезпечення прийняття ефективних логістичних рішень.

Структура робочої програми навчальної дисципліни "Комерційна логістика" наведена в табл. 1.

Структура програми навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка бакалаврів	Напрямок підготовки, галузь знань, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4, у тому числі змістовних модулів – 1, проект (ІНДЗ), завдання для самостійної роботи	Шифр та назва галузі знань: 0306 "Менеджмент і адміністрування"	Вибіркова. Рік підготовки: 4. Семестр: 8
Кількість годин за змістовними модулями: усього – 144 год; модуль 1 – 144 год.	Назва напрямку підготовки, спеціалізації: "Менеджмент", "Логістика"	Лекції (теоретична підготовка) – 22 год. Практичні (семінарські) – 22 год. Індивідуальна робота (ІНДЗ) – 18 год. Самостійна робота – 82 год.
Кількість тижнів викладання навчальної дисципліни: 10. Кількість годин на тиждень – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю: залік

Під час навчання студенти отримують необхідні знання у процесі проведення аудиторних занять: лекційних, практичних (семінарських). Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення у процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни

Для кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до її початку опанувати знаннями та навичками в галузі загальної економічної теорії, інформатики і комп'ютерної техніки, макроекономіки, мікроекономіки, фінансів підприємств, маркетингу, основ менеджменту, економіки підприємства, основ логістики, функціональної логістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

сутність поняття "комерційна логістика" та історію її розвитку;
принципи організації та методологічні засади комерційної діяльності;

основні положення логістики як теорії управління матеріальними та інформаційними потоками;

принципи та функціональні області логістичної системи;

методи розробки стратегії та тактики логістичної системи;

системи управління товарними запасами;

проблеми які вирішує транспортна логістика;

принципи побудови логістичних інформаційних систем,

вміти:

використовувати основні положення логістики для оптимізації потоків залежно від умов функціонування підприємства;

володіти методикою системного підходу при формуванні логістичної системи;

правильно формулювати мету та завдання розвитку комерційної діяльності торговельного підприємства;

описувати бізнес процес логістичної системи;

планувати діяльність логістичної системи;

визначати показники якості та рівень логістичного обслуговування споживачів;

вибрати критерії транспорту при формуванні логістичної системи;

розрахувати та оцінити економічну ефективність використання принципів логістики;

визначати оптимальний рівень логістичного сервісу.

Навчальна дисципліна "Комерційна логістика" формує у майбутніх фахівців з логістики навички системного мислення та застосування кількісних методів для прийняття логістичних рішень із закупівлі товарів та їх обґрунтування, їх транспортного та складського обслуговування, ефективного збуту та якісного обслуговування.

Навчальна дисципліна "Комерційна логістика" дозволяє студентам набути таких **компетенцій**:

володіти основними поняттями "Комерційної логістики" як ефективного інструменту розвитку економіки;

розуміти принципи та основні положення концепції комерційної логістики та використовувати їх при прийнятті оптимальних логістичних рішень;

здійснювати логістичне планування та аналіз логістичної діяльності; ефективно організовувати роботу не тільки власної логістичної системи, а й системи постачальників і систему споживачів;

мати навички з роботи з постачальниками щодо якісного аналізу, оцінки і ранжирування постачальників;

володіти закономірностями системного управління всіма поточковими процесами на торговельному підприємстві;

визначати проблеми взаємозв'язку функціональних сфер логістики і розробляти напрямки їх вирішення та ін.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Кожен студент з початку вивчення дисципліни має бути ознайомлений з програмою навчальної дисципліни, формами організації навчання, структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання навчальної роботи.

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни "Комерційна логістика" здійснюється у таких формах: лекційні, семінарські та практичні заняття; самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками.

Тематичний план дисципліни складається з одного модуля (табл. 2).

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	практичні та семінарські заняття	самостійну роботу	індивідуальну роботу
Змістовний модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики				
Тема 1. Сутність, основні поняття та структура комерційної логістики	2	2	9	2
Тема 2. Логістика закупівель	2	2	9	2
Тема 3. Управління запасами	4	4	9	2
Тема 4. Сервіс у комерційній логістиці	2	2	9	2
Тема 5. Розподільна логістика	2	2	9	2
Тема 6. Транспортна логістика	2	2	9	2
Тема 7. Виробнича логістика	2	2	9	2
Тема 8. Логістика складування	4	4	10	2
Тема 9. Логістичні інформаційні системи	2	2	9	2
Усього	22	22	82	18

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовний модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики

Тема 1. Сутність, основні поняття та структура комерційної логістики

Сутність та поняття комерційної логістики. Концепції, задачі, функції та правила логістики. Логістична система та її види. Потoki в логістичних системах. Класифікація, основи прогнозування матеріального потоку. Облік логістичних витрат.

Тема 2. Логістика закупівель

Цілі та задачі логістичного управління закупівлями. "Три рівня" діяльності служби закупівель. Підходи до планування потреб. Основні критерії оптимального вибору постачальника. Організація служби закупівель на підприємстві. Види та методи закупівель, оплата поставок.

Тема 3. Управління запасами

Поняття запасу, класифікація матеріальних запасів. Основні системи управління запасами. Базові системи контролю стану запасів. Методи нормування запасів. Концентрація запасів. Система мінімізації запасів на підприємстві. Правило "80-20" й ABC-метод нормування запасів.

Тема 4. Сервіс у комерційній логістиці

Основні поняття якості. Якість обслуговування споживача. Основні поняття циклу обслуговування та обробки замовлення споживача. Поняття логістичного сервісу та його рівні. Класифікація логістичного сервісу. Показники роботи підприємства, які використовуються як критерії логістичного сервісу. Визначення оптимального обсягу логістичного сервісу під час логістичного процесу. Види тимчасових циклів. Сутність та зміст послуг логістичної інфраструктури.

Тема 5. Розподільна логістика

Теоретичні основи розподілення в комерційній логістиці. Задачі розподільної логістики. Сполучення функцій та інтересів постачальника і покупця в логістиці розподілу. Розвиток інфраструктури товарних ринків. Канали розподілу товарів. Структура каналу розподілу продукції. Класи складності логістичних ланцюгів. Зв'язок між товарознавством та товарообігом. Системи і форми збуту продукції. Правила розподільної логістики.

Тема 6. Транспортна логістика

Сутність і задачі транспортної логістики. Логістичний та традиційний підхід до організації транспортного процесу. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики. Основні критерії вибору перевізника. Основні транспортні тарифи та правила їх визначення. Базові документи, регламент, правила перевезень. Транспортно-експедиційне забезпечення логістики.

Тема 7. Виробнича логістика

Предмет і завдання виробничої логістики. Традиційна та логістична концепції організації виробництва. Штовхальні та тягові системи управління матеріальним потоком. Логістична система "точно у строк" та мікрологістична система "Канбан". Логістичні системи MRP1 MRP2. Логістична концепція "слабкого виробництва" та "реагування на попит".

Тема 8. Логістика складування

Основні функції складського господарства. Класифікація складів у логістиці. Методи обліку та контролю запасів продукції на складі. Обробка інформації на складі та основні показники складської діяльності. Логістичний процес на складі. Визначення оптимальної кількості складів у зоні обслуговування. Методи визначення місця знаходження складу на обслуговуючій території. Вибір між організацією власного складу та використанням послуг найманого. Метод Парето. Планування складських приміщень. Види складування, устаткування з обслуговування складу.

Тема 9. Логістичні інформаційні системи

Інформаційний логістичний потік та його кваліфікаційно-інформаційні системи в логістиці. Принципи побудови інформаційних систем у логістиці. Класифікація маркування та основні вимоги до його нанесення на упаковку. Штрихове кодування вантажів. Товарний знак і його результативність. Інформаційна стратегія брендуння.

4. Плани лекцій

Змістовний модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики

Тема 1. Сутність, основні поняття та структура комерційної логістики

- 1.1. Основні поняття та етапи розвитку логістики.
- 1.2. Концепція, задачі, функції та правила логістики.
- 1.3. Поняття та сутність комерції.

- 1.4. Логістична система та її види.
- 1.5. Потоки в логістичних системах.
- 1.6. Вимірники, класифікація і основи прогнозування матеріального потоку.
- 1.7. Облік логістичних витрат.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 19].

Тема 2. Логістика закупівель

- 2.1. Мета та завдання логістичного управління закупівлями.
- 2.2. "Три рівня" діяльності служби закупівель.
- 2.3. Підходи до планування потреб.
- 2.4. Основні критерії оптимального вибору постачальника.
- 2.5. Організація служби закупівель на підприємстві.
- 2.6. Види і методи закупівель, оплата поставок.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 8; 9; 13; 22].

Тема 3. Управління запасами

- 3.1. Поняття запасу, класифікація матеріальних запасів.
- 3.2. Основні системи управління запасами.
- 3.3. Базові системи контролю стану запасів.
- 3.4. Методи нормування запасів.
- 3.5. Система мінімізації запасів на підприємстві "точно у строк".
- 3.6. Правило "80-20" і ABC-метод нормування запасів.
- 3.7. Поєднання ABC і XYZ-методів аналізу структури запасів.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [4; 5; 6; 14; 16; 17].

Тема 4. Сервіс у комерційній логістиці

- 4.1. Основне поняття якості. Якість обслуговування споживача.
- 4.2. Основні поняття циклу обслуговування і обробки замовлення споживача.
- 4.3. Поняття логістичного сервісу та його рівні.
- 4.4. Класифікація логістичного сервісу.

4.5. Показники роботи підприємства, що використовуються в якості критеріїв логістичного сервісу.

4.6. Визначення оптимального обсягу логістичного сервісу.

4.7. Час логістичного процесу.

4.8. Види тимчасових циклів у логістиці.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 17; 19].

Тема 5. Розподільна логістика

5.1. Теоретичні засади розподілу в комерційній логістиці.

5.2. Завдання розподільчої логістики.

5.3. Розвиток інфраструктури товарних ринків.

5.4. Канали розподілу товарів.

5.5. Структура каналу розподілу продукції.

5.6. Класи складності логістичних ланцюгів.

5.7. Системи і форми збуту продукції.

5.8. Інфраструктурні елементи логістики руху товару.

5.9. Правила розподільчої логістики.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 7; 12; 14; 17; 19; 23].

Тема 6. Транспортна логістика

6.1. Сутність та задачі транспортної логістики.

6.2. Логістичний та традиційний підходу до організації транспортного процесу.

6.3. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики.

6.4. Основні критерії вибору перевізника.

6.5. Основні транспортні тарифи та правила їх визначення.

6.6. Вибір маршруту транспортування вантажу на основі логістичного підходу.

6.7. Визначення логістичних витрат на транспорті.

6.8. Базові документи, регламент, правила перевезень.

6.9. Транспортно-експедиційне забезпечення логістики.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 15; 17; 23].

Тема 7. Виробнича логістика

7.1. Предмет і завдання виробничої логістики.

7.2. Традиційна та логістична концепції організації виробництва.

7.3. Штовхальні і тягові системи управління матеріальним потоком у виробничій логістиці.

7.4. Логістичні системи "точно у строк", "Канбан", MRP1 та MRP2. Логістична концепція "слабкого виробництва" та "реагування на попит".

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 19; 23].

Тема 8. Логістика складування

8.1. Основні функції складських господарств у логістичній системі.

8.2. Класифікація складів у логістиці.

8.3. Методи обліку та контролю запасів продукції на складі.

8.4. Обробка інформації на складі та основні показники складської діяльності.

8.5. Логістичний процес на складі.

8.6. Вибір між організацією власного складу та використанням послуг найманого.

8.7. Метод Парето до прийняття рішення про розміщення товару на складі.

8.8. Планування складських приміщень.

8.9. Види складування, обладнання з обслуговування складу.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 10; 11; 15; 17; 23].

Тема 9. Логістичні інформаційні системи

9.1. Інформаційний логістичний потік та його класифікація.

9.2. Інформаційні системи в логістиці.

9.3. Класифікація інформаційних систем.

9.4. Принципи побудови інформаційних систем у логістиці.

9.5. Класифікація маркування та основні вимоги до її нанесення на упаковку. Штрихове кодування вантажів. Товарний знак і його результативність.

9.6. Інформаційна стратегія брендування.

Література: основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 23].

5. Плани семінарських (практичних) занять

Семінарське заняття – форма навчального завдання, за якою викладач організує дискусію навколо попередньо вивчених тем, до котрих студенти готують тези вступів.

Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або навчальних кабінетах з однією академічною групою.

На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо.

Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у підсумковий журнал.

Отримані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні поточної модульної (практичний модульний контроль) оцінки за даної навчальною дисципліною.

Перелік тем семінарських занять наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік тем семінарських занять

Назва теми	Програмні заняття	Питання для дискусій	Кількість годин	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики				
Тема 1. Сутність, основні поняття та структура комерційної логістики	1.1. Основні поняття та етапи розвитку логістики. 1.2. Концепція, задачі, функції та правила логістики. 1.3. Поняття та сутність комерції. 1.4. Логістична система та її види. 1.5. Потоки в логістичних системах. 1.6. Вимірники, класифікація і основи прогнозування матеріального потоку. 1.7. Облік логістичних витрат	Методичне забезпечення процесу управління логістичною діяльністю торговельного підприємства	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 19]

1	2	3	4	5
Тема 2. Логістика закупівель	2.1. Цілі і завдання логістичного управління закупівлями. 2.2. "Три рівня" діяльності служби закупівель. 2.3. Підходи до планування потреб. 2.4. Основні критерії оптимального вибору постачальника. 2.5. Організація служби закупівель на підприємстві. 2.6. Види і методи закупівель, оплата поставок	Завдання логістичного управління закупівлями	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 8; 9; 13; 22].
Тема 3. Управління запасами	3.1. Поняття запасу, класифікація матеріальних запасів. 3.2. Основні системи управління запасами. 3.3. Базові системи контролю стану запасів. 3.4. Методи нормування запасів. 3.5. Система мінімізації запасів на підприємстві "точно у строк". 3.6. Правило "80-20" і ABC-метод нормування запасів. 3.7. Поєднання ABC і XYZ-методів аналізу структури запасів	Основні етапи управління запасами	2	Основна [1 – 4]; додаткова [4; 5; 6; 14; 16; 17]
Тема 4. Сервіс у комерційній логістиці	4.1. Основні поняття якості. Якість обслуговування споживача. 4.2. Основні поняття циклу обслуговування і обробки замовлення споживача. 4.3. Поняття логістичного сервісу та його рівні.	Критерії якості обслуговування в логістичній системі	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 17; 19]

1	2	3	4	5
	<p>4.4. Класифікація логістичного сервісу.</p> <p>4.5. Показники роботи підприємства, що використовуються в якості критеріїв логістичного сервісу.</p> <p>4.6. Визначення оптимального обсягу логістичного сервісу.</p> <p>4.7. Час логістичного процесу.</p> <p>4.8. Види тимчасових циклів у логістиці</p>			
Тема 5. Розподільна логістика	<p>5.1. Теоретичні засади розподілу в комерційній логістиці.</p> <p>5.2. Завдання розподільної логістики.</p> <p>5.3. Розвиток інфраструктури товарних ринків.</p> <p>5.4. Канали розподілу товарів.</p> <p>5.5. Структура каналу розподілу продукції.</p> <p>5.6. Класи складності логістичних ланцюгів.</p> <p>5.7. Системи і форми збуту продукції.</p> <p>5.8. Інфраструктурні елементи логістики руху товару.</p> <p>5.9. Правила розподільної логістики</p>	Концептуальна суть розподільної логістики	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 7; 12; 14; 17; 19; 23]

1	2	3	4	5
Тема 6. Транспортна логістика	<p>6.1. Сутність та задачі транспортної логістики.</p> <p>6.2. Логістичний та традиційний підхід до організації транспортного процесу.</p> <p>6.3. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики.</p> <p>6.4. Основні критерії вибору перевізника.</p> <p>6.5. Основні транспортні тарифи та правила їх визначення.</p> <p>6.6. Вибір маршруту транспортування вантажу на основі логістичного підходу.</p> <p>6.7. Визначення логістичних витрат на транспорті.</p> <p>6.8. Базові документи, регламент, правила перевезень.</p> <p>6.9. Транспортно-експедиційне забезпечення логістики</p>	Особливості логістичного забезпечення комерційної діяльності торговельних підприємств: проблеми транспортно-експедиційного забезпечення, проблеми форм власності складських приміщень та ін.	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 15; 17; 23]
Тема 7. Виробнича логістика	<p>7.1. Предмет і завдання виробничої логістики.</p> <p>7.2. Традиційна та логістична концепції організації виробництва.</p> <p>7.3. Штовхальні і тягові системи управління матеріальним потоком у виробничій логістиці.</p> <p>7.4. Логістичні системи "точно у строк", "Канбан", MRP1 та MRP2. Логістична концепція "слабкого виробництва" та "реагування на попит"</p>	Порівняння виробничої логістики з комерційною логістикою: відмінні риси та взаємозв'язок	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 19; 23]
Тема 8. Логістика складування	<p>8.1. Основні функції складського господарства в логістичній системі.</p> <p>8.2. Класифікація складів у логістиці.</p>	Проблеми форм власності складських приміщень	2	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 10; 11; 15; 17; 23]

1	2	3	4	5
	<p>8.3. Методи обліку та контролю запасів продукції на складі.</p> <p>8.4. Обробка інформації на складі та основні показники складської діяльності.</p> <p>8.5. Логістичний процес на складі.</p> <p>8.6. Вибір між організацією власного складу та використанням послуг найманого.</p> <p>8.7. Метод Парето до прийняття рішення про розміщення товару на складі.</p> <p>8.8. Планування складських приміщень.</p> <p>8.9. Види складування, устаткування з обслуговування складу</p>			
Тема 9. Логістичні інформаційні системи	<p>9.1. Інформаційний логістичний потік та його класифікація.</p> <p>9.2. Інформаційні системи в логістиці.</p> <p>9.3. Класифікація інформаційних систем.</p> <p>9.4. Принципи побудови інформаційних систем в логістиці.</p> <p>9.5. Класифікація маркування та основні вимоги до його нанесення на упаковку. Штрихове кодування вантажів. Товарний знак і його результативність</p> <p>9.6. Інформаційна стратегія брендування</p>	<p>Аналіз відомих методів інформаційно аналітичного забезпечення управління комерційною діяльністю.</p> <p>Проблеми контролінгу</p>	1	<p>Основна [1 – 4];</p> <p>додаткова [5; 12; 14; 17; 23]</p>
Усього			11	

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якою викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних

положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдання різної складності для вирішення їх студентами на занятті.

Практичне заняття (табл. 4) включає проведення попереднього контролю знань, умінь та навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, вирішення завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної (практичний модульний контроль) оцінки з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 4

Перелік тем практичних занять

Назва змістовного модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
Змістовний модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики	1. Організація комерційної діяльності	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 19]
	2. Логістичне управління закупівельною діяльністю	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 8; 9; 13; 22]
	3. Логістичне управління запасами	2	Основна [1 – 4]; додаткова [4; 5; 6; 14; 16; 17]
	4. Логістика сервісного обслуговування	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 17; 19]
	5. Логістика розподілу	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 7; 12; 14; 17; 19; 23]
	6. Транспортне забезпечення логістичних процесів	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 15; 17; 24]
	7. Виробнича логістика	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 19; 23]
	8. Логістичне управління складською діяльністю	2	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 10; 11; 15; 17; 23]
	9. Інформаційні системи в логістиці	1	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 23]
Усього		11	

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка індивідуального навчально-дослідного завдання (далі ІНДЗ) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою ІНДЗ.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни згідно з графіком навчального процесу.

ІНДЗ припускає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявності елементів творчості.

Практична значущість ІНДЗ полягає в обґрунтуванні реальності її результатів для потреб практики.

Реальною вважається робота, яка виконана відповідно до наявних проблем підприємства, на основі його реальних даних за низку років, і результати якої повністю або частково можуть бути впроваджені у практику діяльності підприємства або аналогічних об'єктів.

Комплексний системний підхід до розкриття теми роботи полягає в тому, що предмет дослідження розглядається під різними точками зору – з позицій теоретичної бази і практичних напрацювань, умов його реалізації на підприємстві, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення та іншого – в тісному взаємозв'язку і єдиній логіці викладу.

Застосування сучасної методології полягає в тому, що при використанні логістичних функцій, операцій та обґрунтування шляхів удосконалення окремих аспектів предмету й об'єкту дослідження, студент повинен використовувати відомості про новітні досягнення в техніці і технологіях дослідження, застосовувати різноманітні методи управління логістичною системою.

У процесі виконання ІНДЗ, разом із теоретичними знаннями і практичними навичками за фахом, студент повинен продемонструвати здіб-

ності до науково-дослідної роботи та вміння творчо мислити, навчатися вирішувати науково-прикладні актуальні завдання.

Теми ІНДЗ за дисципліною "Комерційна логістика" є неоднаковими для всіх студентів, обираються за наведеною тематикою. Тема ІНДЗ може змінюватися або уточнюватися за розсудом викладача.

ІНДЗ виконуються за допомогою засобів комп'ютерної техніки і представляються на розгляд викладачу у вигляді слайдів, зроблених у середовищі Microsoft PowerPoint. ІНДЗ повинно мати такі розділи.

Титульний слайд повинний містити назву університету; назву кафедри; назву навчальної дисципліни; тему ІНДЗ; прізвище, ініціали студента; номер академічної групи; дату подання ІНДЗ викладачеві на перевірку (день, місяць, рік).

Змістовий слайд повинен відображати назви розділів, параграфів тощо, які розкривають тему ІНДЗ.

Слайд "Структурно-логічна схема індивідуального науково-дослідного завдання" розкриває сутність і стан наукової задачі та її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми ІНДЗ, схематично подається обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Основна частина складається з двадцяти слайдів, які розкривають сутність проблеми, а саме:

слайди повинні містити характеристику підприємства – бази дослідження, ґрунтуючись на методологічних засадах комерційної логістики (студент повинен визначати функціональні області підприємства та показати їх взаємодію);

слайди повинні містити інформацію щодо аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства – бази практики (студент повинен провести комплексний аудит діяльності підприємства з виділенням відділу логістики та відокремленням межі логістичної системи);

слайди повинні містити результати дослідження проблем функціонування логістичної системи та рекомендації з вирішення зазначених проблем (студент повинен представити алгоритм прийняття оптимальних логістичних рішень, здатних вплинути на розвиток логістичної системи з зазначенням системи конкретних показників).

Слайд "Висновки" містить перелік пропозицій та рекомендацій (практичні результати), одержаних в ІНДЗ, а також формулює висновки щодо практичного використання здобутих результатів.

Слайд "Список літератури" повинен містити використані літературні джерела. Джерела слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням праць.

Слайд "Додатки" може включати матеріали, що є копією документів, звітів, розрахункові таблиці, узагальнюючі схеми чи діаграми.

6.1. Тематика ІНДЗ

1. Комерційна логістика, її поняття і суть.
2. Організація торгівельної логістики.
3. Логістична система та її види.
4. Потоки в логістичних системах.
5. Цілі та завдання логістичного управління закупівлями.
6. Поняття, призначення і види запасів.
7. Організація служби закупівель на підприємстві.
8. Поняття запасу та класифікація матеріальних запасів.
9. Основні системи управління запасами.
10. Методи нормування запасів.
11. Система мінімізації запасів на підприємстві.
12. Поняття логістичного сервісу та його рівня.
13. Сутність та зміст услуг логістичної інфраструктури.
14. Концептуальна суть розподільної логістики.
15. Канали розподілу товарів у комерційній логістиці.
16. Системи та форми збуту продукції.
17. Поняття і суть транспортної логістики.
18. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики.
19. Основні критерії вибору перевізника.
20. Основні транспортні тарифи та правила їх визначення.
21. Основні функції складського господарства в логістичній системі.
22. Логістичний процес на складі.
23. Обробка інформації та основні показники складської діяльності.
24. Сутність та задачі виробничої логістики.
25. Традиційна та логістична концепції організації виробництва.
26. Інформаційний логістичний потік та його класифікація.

27. Інформаційні системи в логістиці.
28. Класифікація інформаційних систем та принципи їх побудови в логістиці.
29. Інформаційні технології в логістиці.

7. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою. Основним засобом оволодіння навчальним матеріалом, у вільний від обов'язкових навчальних занять час, є самостійна робота.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
3. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
4. Підготовка до практичних та семінарських занять, дискусій, роботи у малих групах.
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

Метою самостійної роботи студентів є формування в майбутніх фахівцях з логістики навичок системного мислення при вивченні особливостей функціонування логістичної системи та вмінні застосовувати кількісні методи і сучасні програмні продукти щодо оцінювання ефективності логістичних функцій та операцій.

Перелік питань для самостійного опрацювання наведено у табл. 5.

Таблиця 5

Перелік питань для самостійного опрацювання

Назва теми	Питання для самостійного опрацювання (за темами)	Рекомендована література
Змістовний модуль 1. Методологічні засади комерційної логістики		
1	2	3
Тема 1. Сутність, основні поняття та структура комерційної логістики	1. Дослідження методів пізнання комерційної діяльності. 2. Аналіз методичного забезпечення прийняття рішень у комерційній логістиці	Основна [1 – 4]; додаткова [5 – 9; 12; 17; 23]

1	2	3
Тема 2. Логістика закупівель	1. Відмінності між комерційними і споживчими закупівлями. 2. Управління закупівлями і поставками	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 8; 9; 13; 21; 22]
Тема 3. Управління запасами	1. Визначення розмірів замовлення і рівнів запасів. 2. Планування потреб у ресурсах	Основна [1 – 4]; додаткова [4; 5; 6; 14; 16; 17]
Тема 4. Сервіс у комерційній логістиці	1. Показники роботи підприємства, що використовуються в якості критеріїв логістичного сервісу. 2. Структура служби сервісу	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 17; 19]
Тема 5. Розподільна логістика	1. Практична значимість розподільної логістики. 2. Контроль діяльності каналів розподілу продукції та послуг	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 7; 12; 14; 17; 19; 23]
Тема 6. Транспортна логістика	1. Розробка транспортної та логістичної стратегій. 2. Транспортні перевізники	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 15; 17; 23]
Тема 7. Виробнича логістика	1. Системи та концепції виробничої логістики. 2. Логістична концепція організації виробництва	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 19; 23]
Тема 8. Логістика складування	1. Особливості транзитної і складської форм поставок ресурсів. 2. Етапи логістичного процесу на складі	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 10; 11; 15; 17; 23]
Тема 9. Логістичні інформаційні системи	1. Види забезпечення комп'ютерних інформаційних систем. 2. Причини підвищення ролі інформаційних технологій в даний час	Основна [1 – 4]; додаткова [5; 12; 14; 17; 23]

8. Контрольні запитання для самодіагностики

1. Комерційна логістика, її поняття і суть.
2. Концепція, мета, функції та правила логістики.
3. Поняття комерції.

4. Логістична система та її види.
5. Потоки в логістичних системах.
6. Облік логістичних витрат.
7. Мета та задачі логістичного управління закупівлями.
8. "Три рівня" діяльності служби закупівель.
9. Основні критерії оптимального вибору постачальника.
10. Організація служби закупівель на підприємстві.
11. Види та методи закупівель, оплата поставок.
12. Поняття запасу, класифікація матеріальних запасів.
13. Базові системи контролю стану запасів.
14. Методи нормування запасів.
15. Система мінімізації запасів на підприємстві.
16. Основні поняття якості та якості обслуговування споживача.
17. Основні поняття циклу обслуговування та обробки заказів споживача.
18. Поняття логістичного сервісу та його рівні.
19. Класифікація логістичного сервісу.
20. Визначення оптимального обсягу логістичного сервісу.
21. Сутність та зміст послуг логістичної інфраструктури.
22. Теоретичні основи розподілу в комерційній логістиці.
23. Задачі розподільної логістики.
24. Розвиток інфраструктури товарних ринків.
25. Канали розподілу товарів.
26. Системи та форми збуту продукції.
27. Правила розподільної логістики.
28. Сутність та задачі транспортної логістики.
29. Логістичний та традиційний підходи до організації транспортного процесу.
30. Вибір транспортного засобу з урахуванням логістики.
31. Основні критерії вибору перевізника.
32. Основні транспортні тарифи та правила їх визначення.
33. Визначення логістичних витрат на транспорт.
34. Вибір маршруту транспортування вантажу на основі логістичного підходу.
35. Транспортно-експедиційне забезпечення логістики.
36. Предмет та задачі виробничої логістики.

37. Традиційна та логістична концепції організації виробництва.
38. Види систем управління матеріальним потоком у виробничій логістиці.
39. Основні функції складського господарства в логістичній системі.
40. Класифікація складів у логістиці.
41. Обробка інформації на складі та основні показники складської діяльності.
42. Логістичний процес на складі.
43. Види складування, обладнання з обслуговування складу.
44. Інформаційний логістичний потік та його класифікація.
45. Інформаційні системи в логістиці.
46. Класифікація інформаційних систем.
47. Принципи побудови інформаційних систем в логістиці.
48. Інформаційні технології в логістиці.
49. Класифікація маркування та основні вимоги до її нанесення на упаковку.
50. Штрихове кодування вантажів.
51. Товарний знак і його результативність.

9. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:
консультації індивідуальні (запитання-відповідь) та групові (розгляд типових прикладів-ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу:
консультації індивідуальні та групові;
- в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:
індивідуальне завдання виконаних робіт;
підготовка реферату для виступу на науковому семінарі;
підготовка реферату для виступу на науковій конференції.

10. Методики активізації процесу навчання

При викладанні дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких активних та інтерактивних навчальних технологій, як: ділові ігри, тренінги, семінари в активній формі та ін. (табл. 6). Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленні здатності ухвалювати самостійні рішення; виробленні здібності до колективних рішень; виробленні здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів; розвитку здібності до компромісів.

Таблиця 6

Використання методик активізації процесу навчання

Вид навчальної технології	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студенти отримують питання для самостійного розмірковування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей студентів	Проблемна лекція з питання "Логістика закупівель" (лекція за темою 2)
	Проблемна лекція з питання "Сервіс у комерційній логістиці" (лекція за темою 4)
	Проблемна лекція з питання "Логістика складування" (лекція за темою 8)
	Проблемна лекція з питання "Логістичні інформаційні системи" (лекція за темою 9)
Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування	Робота в малих групах при складанні алгоритму комплексних дій щодо оптимізації логістичної діяльності торговельного підприємства (практичне заняття за темами 1 – 9)

1	2
<p>Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів</p>	<p>Проблемне повідомлення та дискусія з питання: "Комерційна логістика: етапи розвитку та сутність"(семінарське заняття за темою 1)</p>
	<p>Проблемне повідомлення та дискусія з питання: "Особливості логістичного забезпечення комерційної діяльності торговельних підприємств: проблеми транспортно-експедиційного забезпечення логістики" (семінарське заняття за темою 6). "Проблеми форм власності складських приміщень та ін." (семінарське заняття за темою 8)</p>
	<p>Проблемне повідомлення та дискусія з питання: "Аналіз відомих методів інформаційно-аналітичного забезпечення управління комерційною діяльністю". (семінарське заняття за темою 9)</p>
<p>Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу</p>	<p>Ситуація "Визначення стратегічного рішення і вплив його на економічні результати діяльності компаній" (практичне заняття за темою 1)</p>
	<p>Ситуація "Визначення суб'єкта, об'єкта та кордонів логістичної системи розподілу" (практичне заняття за темою 5)</p>
	<p>Ситуація "Аналіз основних елементів системи складування" (практичне заняття за темою 8)</p>

11. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Згідно з програмою навчальної дисципліни "Комерційна логістика" система оцінювання знань, вмінь та навичок передбачає лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись кількома методами:

1. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять.
2. Виконання завдань для самостійної роботи.
3. Проведення проміжних тестів.
4. Проведення поточного модульного контролю.
5. Проведення підсумкового контролю.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

б) виконання завдань для самостійного опрацювання;

в) рівень виконання модульного завдання.

Оцінювання проводиться за 12-бальною шкалою за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді господарських ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка "відмінно" ставиться за умови відповідності завдання студента або його усної відповіді всім п'яти зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Проміжний тестовий контроль. При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Проміжний тестовий контроль проводиться двічі на семестр.

Тестове завдання містить 12 запитань одиничного вибору щодо перевірки знань основних категорій навчальної дисципліни. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються такі критерії: оцінка "відмінно" – від 11 до 12 правильних відповідей; оцінка "добре" – від 7 до 9 правильних відповідей; оцінка "задовільно" – від 4 до 6 правильних відповідей; оцінка "незадовільно" – менше 4 правильних відповідей.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними модулями.

Відповідно до Галузевого стандарту освіти тестові завдання спрямовані на забезпечення виконання студентами виробничих функцій (технічних, виконавських, проектувальних, організаційних), завдань діяльності (професійних, соціально-виробничих і соціально-побутових) та класів завдань діяльності (стереотипних, діагностичних й евристичних), згідно з якими має здійснюватися підготовка фахівця певного рівня кваліфікації.

Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах навчальної дисципліни, та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань різного рівня складності.

Формат тестових завдань поділяється на:

завдання *закритої форми* із запропонованими відповідями, з яких обирають одну правильну;

завдання *відкритої форми* з вільно конструйованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми складаються з трьох компонент: інструкції з їх виконання, запитальної (змістової) частини та відповіді(ей).

Тестові завдання закритої форми розрізняються за принципом побудови відповіді.

I. *Альтернативні* тестові завдання передбачають наявність двох варіантів відповіді типу "так – ні"; "правильно – неправильно" тощо, їх використовують для перевірки правильності вибору або прийняття рішення у згорнутій формі.

Тестові завдання з множинним вибором передбачають принаймні три можливі відповіді (але не більше п'яти). Завдання такого типу доцільно використовувати в тих випадках, коли необхідно перевірити вміння правильно відтворювати отримані знання. У цьому типі тестових завдань у запропонованих декількох відповідях є правильною лише одна.

Розрізняють декілька варіантів тестів з множинним вибором:

1. Тестові завдання з простим множинним вибором, відповідь яких будується за принципом класифікації, їх використовують тоді, коли кількість можливих варіантів відповідей менше трьох, але відповідь більш складна, ніж відповідь типу "так – ні". Така форма тестового завдання є проміжною між альтернативними тестовими завданнями та тестовими завданнями з множинним вибором.

2. Тестові завдання з множинним вибором, побудова відповіді яких використовує принцип класифікації, рекомендується використовувати при перевірці вмінь вільного орієнтування у групі схожих понять, явищ, процесів тощо.

3. Тестові завдання, у відповідях на які застосовано принцип кумуляції, доцільно використовувати для перевірки повноти знань та вмінь. Запитальна частина таких завдань в основному має порівняльний зміст: одна з декількох відповідей повинна бути найкращою, найбільш правильною та повною.

При складанні тестових завдань з множинним вибором можливе сполучення всіх вищезазначених принципів.

II. *Тестові завдання на відновлення відповідності частин* становлять модифікацію тестових завдань з множинним вибором і подаються у вигляді двох чи більше колонок слів, фраз, графічних зображень, цифрових або літерних позначень тощо.

III. *Тестові завдання на порівняння і протиставлення* (на аналіз взаємозв'язку) рекомендуються для перевірки вмінь виявляти розпізнавальні ознаки різних явищ, ситуацій тощо. При виконанні таких завдань тестований аналізує запропонований матеріал, синтезує його та робить відповідні висновки. У разі аналізу запропонований до тестування матеріал поділяється на окремі частини і визначаються їх взаємовідносини; у разі синтезу – окремі частини або елементи запропонованого матеріалу поєднуються в єдине ціле.

IV. *Тестові завдання з множинними відповідями "правильно – неправильно"* використовуються в ситуаціях, коли відповіді або рішення можуть бути тільки правильними або неправильними (на відміну від тестових завдань з однією найбільш правильною відповіддю), не мають жодних відтінків переваги і є категоричними. Крім того, досить часто на запропоноване запитання існує декілька правильних відповідей.

У такому разі вважається, що тестується глибина знань, розуміння різних аспектів явищ, процесів тощо.

V. *Тестові завдання на визначення причинної залежності* використовуються якщо є потреба перевірки розуміння певної причинної залежності між двома явищами. Запитання складається так, що кожне з двох тверджень, пов'язаних сполучником "тому що", є повним і чітко сформульованим. Тому, хто тестується, необхідно спочатку визначити, правильне чи неправильне кожне з двох тверджень окремо, а лише потім, якщо обидва правильні, визначити, правильна чи неправильна причинна залежність між ними.

VI. *Тестові завдання на відтворення правильної послідовності (комбінації)* потребують переструктурування даних або елементів будь-якої комбінації. Використання таких завдань доцільне в разі тестування вмінь та знань правильної послідовності дій (нормативної діяльності), алгоритмів діяльності, технологічних прийомів тощо. Можливе також їх використання при тестуванні знань загальноприйнятих формулювань визначень, правил, законів, фрагментів нормативних документів тощо.

VII. *Тестові завдання відкритого типу* передбачають вільні відповіді тестованих, є завданнями без запропонованих варіантів відповідей і використовуються для виявлення знань термінів, визначень, понять тощо.

Тести можуть бути застосовані як з метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань та практичних навичок.

Зразок тестового завдання

1. Що ви розумієте під логістичним рішенням:

- а) розподілення роботи між працівниками підприємства;
- б) кінцевий результат діяльності підприємства;
- в) вибір альтернативи із множини варіантів дій;
- г) план дій, формування завдань та організаційну роботу щодо реалізації поставленої мети?

2. Чому існують різні підходи щодо визначення "логістичного рішення":

- а) обґрунтовано історією розвитку менеджменту;
- б) управління охоплює різноманітні сторони діяльності підприємства;
- в) існування різних психологічних типів осіб, які приймають рішення?

3. Які етапи процесу управління складають необхідну послідовність етапів розробки логістичних рішень:

а) цілеполягання, розробка сценаріїв, вибір альтернативного сценарію, прийняття рішення;

б) визначення проблеми, розробка варіантів вирішення проблеми, вибір одного з варіантів, реалізація рішення;

в) мета, ситуація, проблема, рішення;

г) проблема, мета, ситуація, рішення?

4. Як пов'язані процеси управління і розробка логістичних рішень:

а) залежать від повноважень щодо прийняття логістичних рішень;

б) взаємообумовлені та визначають динаміку менеджменту;

в) не пов'язані між собою;

г) пов'язані через лідерів?

5. Яку роль відіграє внутрішнє середовище при розробці логістичних рішень підприємства:

а) не відіграє ніякої ролі;

б) зміни внутрішнього середовища іноді впливають на результати реалізації логістичних рішень;

в) кожна зміна внутрішнього середовища фіксується і вноситься до процесу прийняття логістичного рішення;

г) зміни внутрішнього середовища приймаються до уваги, якщо вони суттєві?

6. Яку роль у процесі розробки логістичних рішень відіграє прийнята на підприємстві методологія управління:

а) формує філософію підприємства;

б) формує мотивацію для реалізації логістичних рішень;

в) у більшості випадків не відіграє ніякої ролі;

г) це тільки теорія можливого існування альтернативних варіантів логістичних рішень;

д) це концепція або принципи розробки і прийняття оптимальних логістичних рішень?

Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль.

Оцінка за практичну складову модульного контролю ставиться за результатами оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять, виконання індивідуального завдання та проміжного тестового контролю згідно з графіком навчального процесу.

Лекційний модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Білет складається з двох теоретичних запитань. Відповіді студентів оцінюються за 12-бальною системою згідно з кваліфікаційними вимогами до бакалаврів.

Кожне завдання модульного контролю оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як зважена сума оцінок за кожне завдання.

Якщо одне з теоретичних запитань оцінено на "один, два або три бали", то загальна оцінка не може бути вищою за "шість балів".

Для підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля ставиться підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

Зразок модульного завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Спеціалізація "Логістика" Семестр 8

Навчальна дисципліна "Комерційна логістика"

ЗАВДАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ № 1

1. Особливості організації комерційної діяльності торговельного підприємства.

2. Проаналізуйте роботу складського господарства підприємства та зафіксуйте логістичні функції даного виду діяльності з конкретним переліком логістичних операцій у вигляді робочого документа.

Робочий документ роботи складу

№ з/п	Назва логістичних функцій/операцій	Одиниці виміру	План	Факт	Відхилення
1	[Назва логістичної функції]				
1.1	[Назва логістичної операції]				
1.2					
1.3					
2	[Назва логістичної функції]				
2.1	[Назва логістичної операції]				
2.2					
2.3					
...					

За результатами фіксування логістичних операцій провести аналіз та представити алгоритм оптимізації роботи складського господарства підприємства через прийняття низки логістичних рішень.

Затверджено на засіданні кафедри логістики.

Протокол № ___ від _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____ Екзаменатор _____
(підпис) (підпис)

Підсумково-модульний контроль (ПМК) знань студентів. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється шляхом проведення заліку. Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань.

ПМК здійснюється у письмовій формі за варіантами.

Оцінка 12 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, використання практичних навичок, аналітичної роботи щодо прийняття логістичних рішень, засвоєння рекомендованої літератури; вміння використовувати знання для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій, застосування для відповіді не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами прийняття оптимальних логістичних рішень. Оформлення роботи повинно бути акуратним, логічним та послідовним.

Оцінка 11 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, використання практичних навичок, засвоєння рекомендованої

літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами логістичного обслуговування; вміння використовувати їх для конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення роботи повинно бути акуратним, логічним та послідовним.

Оцінка 10 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та рекомендованої літератури; володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами логістичного обслуговування; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення роботи акуратним, логічним та послідовним.

Оцінка 9 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та рекомендованої основної та додаткової літератури; наявне вміння орієнтуватися у програмному матеріалі, усвідомлене застосування знань для вирішення практичних завдань; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно". Припускаються незначні, випадкові погрішності які суттєво не впливають на повноту та змістовність роботи. Оформлення роботи має бути акуратним та послідовним.

Оцінка 8 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та основної літератури, наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для вирішення практичних завдань. Практичні завдання виконуються в цілому правильно з використанням типового алгоритму, але при їх виконанні студент припускається окремих помилок. Оформлення роботи має бути акуратним та послідовним.

Оцінка 7 балів ставиться, якщо студент при виконанні практичних завдань ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою, вміє використовувати теоретичні знання для вирішення завдань. Практичні завдання виконуються в цілому правильно з використанням типового алгоритму, але при їх виконанні студент припускається значних помилок. Оформлення роботи має бути акуратним та послідовним.

Оцінка 6 балів ставиться за недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань; за умови, якщо завдання в основному виконане та мету завдання досягнуто, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни. Оформлення роботи має бути акуратним.

Оцінка 5 балів ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань; за умови, якщо завдання частково виконане, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни. Оформлення роботи має бути акуратним.

Оцінка 4 бали ставиться у випадках, якщо студент при виконанні практичних завдань без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається суттєвих помилок, стикається з труднощами при аналізі та порівнянні економічних явищ і процесів, але володіє основним теоретичним матеріалом.

Оцінка 3 бали ставиться студенту за неопанування значної частини програмного матеріалу, який не може правильно виконати практичні завдання, стикається зі значними труднощами при аналізі економічних явищ та процесів.

Оцінка 2 бали ставиться студенту, який не опанував програмний матеріал, не може правильно виконати практичні завдання, стикається зі значними труднощами при аналізі економічних явищ та процесів.

Оцінка 1 бал ставиться за невиконання завдання загалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня з кількох складових, що враховує оцінки кожного виду контролю (оцінка за результатами поточного модульного контролю та за роботу протягом семестру).

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 7).

Таблиця 7

Переведення показників успішності знань студентів ХНЕУ в систему оцінювання за шкалою ECTS

Відсоток студентів, які зазвичай успішно досягають відповідної оцінки	Оцінювання за шкалою ECTS		Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХНЕУ	Оцінка за національною шкалою
10	відмінне виконання	A	11 – 12	відмінно
25	вище середнього рівня	B	10	
30	взагалі робота правильна, але з певною кількістю помилок	C	7 – 9	добре
25	непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	6	задовільно
10	виконання задовольняє мінімальні критерії	E	4 – 5	
–	потрібне повне перескладання	FX	3	незадовільно
–	повторне вивчення дисципліни	F	2 – 1	

12. Рекомендованная література

12.1. Основна

1. Аникин Б. А. Коммерческая логистика : учебник. / Б. А. Аникин, А. П. Тяпухин. – М. : Проспект, 2009. – 432 с.
2. Бауэркс Д. Д. Логистика: интегрированная цепь поставок : пер. с англ. / Д. Д. Бауэркс, Д. Д. Клосс. – М. : Олимп-Бизнес, 2001. – 640 с.
3. Балабанова Л. В. Комерційна діяльність: маркетинг и логістика : навч. посібн. / Л. В. Балабанова, А. М. Германчук. – К. : Професіонал, 2004. – 288 с.
4. Бондаренко В. А. Коммерческая логистика : учебн. пособ. – М. : ИКЦ "МарТ" ; Ростов н/Д : Издательский центр "МарТ", 2009. – 304 с.

12.2. Додаткова

5. Белоусов А. Г. Коммерческая логистика : учебное пособие для экономических специальностей высших и средних специальных учебных заведений / А. Г. Белоусов, Д. В. Стаханов, В. Н. Стаханов. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 124 с.
6. Бродецкий Г. Л. Управление запасами. Эффект временной стоимости денег / Г. Л. Бродецкий // Полный курс МВА. – М. : ЭКСМО, 2008. – 352 с.
7. Болт Г. Дж. Практическое руководство по управлению сбытом / Дж. Г. Болт // пер.с англ. – М. : МТ-Пресс, 2001.
8. Бузукова Е. Закупки и поставщики. Курс управления ас сортиментом в розницу / Е. Бузукова // под. ред. С. Сысоевой. – СПб. : Питер, 200. – 432 с.
9. Бурдаева Е. С. Коммерческие закупки: взгляд изнутри / Е. С. Бурдаева. – СПб. : Питер, 2008. – 336 с.
10. Дыбская В. В. Логистика складирования для практиков / В. В. Дыбская. – М. : Альфа-Пресс, 2005. – 208 с.
11. Дыбская В. В. Управление складированием в цепях поставок / В. В. Дыбская. – М. : Альфа-Пресс, 2009. – 720 с.
12. Гаррисон А. Логистика. Стратегия управления и конкурирования через цепочки поставок : учебник / А. Гаррисон, Гок Р. Ван ; научн. ред. К. В. Садченко ; пер. с англ. – М. : Дело и Сервис, 2010. – 368 с.

13. Галанов В. А. Логистика государственных закупок : учебн.-метод. пособ. / В. А. Галанов. – 2010.
14. Иванов Д. А. Управление цепями поставок / Д. А. Иванов. – СПб. : Изд-во Политехн. Ун-та, 2010. – 660 с.
15. Курганов В. М. Логистика. Транспорт и склад в цепи поставок товаров / В. М. Курганов. – М. : Книжный мир, 2009. – 512 с.
16. Как организовать цепочку поставок : пер. с англ. – М. : Альпина Бизнес Бук, 2008. – 208 с. – (Серия "Идеи, которые работают").
17. Кузинс Пол Стратегическое управление цепочками поставок: теория, организационные принципы и практика эффективного снабжения : учебн.-практич. руководство / П. Кузинс, Р. Ламминг, Б. Лоусон, Б. Сквир ; пер. с англ. и науч. ред. В. М. Дудникова. – М. : Дело и Сервис, 2010. – 302 с.
18. Логистика: тренинг и практикум : учебн. пособ. / Б. А. Аникин, В. М. Вайн, В. В. Водянова и др. ; под. ред. Б. А. Аникина, Т. А. Родкиной. – М. : Проспект, 2009. – 448 с.
19. Миротин Л. Б. Введение в коммерческую логистику : учебн.-практич. пособ. // Л. Б. Миротин, А. К. Покровский. – М. : Изд-во "Альфа-Пресс", 2008. – 336 с.
20. Миротин Л. Б. Логистическое администрирование : учебн. пособ. / Л. Б. Миротин, А. Б. Чубуков, И. Э. Ташбаев. – М. : Экзамен, 2003. – 480 с.
21. Неруш Ю. М. Практикум по логистике : учебн. пособ. / Ю. М. Неруш, А. Ю. Неруш – М. : ТК "Велби"; Изд-во "Проспект", 2008. – 304 с.
22. Управление закупками и поставками : учебн. для студентов вузов, обучающихся по специальностям экономики и управления "Коммерция", "Логистика" / М. Линдерс, Ф. Джонсон, А. Флинн, Т. Фирон ; пер. с англ. под ред. Ю. А. Щербанина. – 13-е изд. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 751 с.
23. Федько В. П. Коммерческая логистика : учебн. пособ. / В. П. Федько, В. А. Бондаренко. – М. : ИКЦ "МарТ", Ростов н/Д : Издательский центр "МарТ", 2009. – 304 с.

Зміст

Вступ.....	3
1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	5
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами.....	7
4. Плани лекцій.....	9
5. Плани семінарських (практичних) занять.....	13
6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	19
6.1. Тематика ІНДЗ	21
7. Самостійна робота студентів	22
8. Контрольні запитання для самодіагностики	23
9. Індивідуально-консультативна робота	25
10. Методики активізації процесу навчання	26
11. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	28
12. Рекомендована література	37
12.1. Основна.....	37
12.2. Додаткова	37

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОМЕРЦІЙНА ЛОГІСТИКА"
для студентів спеціалізації "Логістика"
всіх форм навчання

Укладач **Авраменко Олена Володимирівна**

Відповідальний за випуск **Огієнко С. О.**

Редактор **Носач О. С.**

Коректор **Носач О. С.**

План 2010 р. Поз. № 386.

Підп. до друку

Формат 60 × 90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 2,5 Обл.-вид. арк. 3,13 Тираж прим. Зам. №

Видавець і виготівник — видавництво ХНЕУ, 61001, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
Дк № 481 від 13.06.2001 р.

Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОМЕРЦІЙНА ЛОГІСТИКА"
для студентів спеціалізації "Логістика"
всіх форм навчання